

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentelen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

Előfizetési díjak:

egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.

Magán hirdetések díja: Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések díja: Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 3 frt.

Myiltér soronként 30 kr. többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújtnak.

Utcái administrationk.

Ha ugyan volna belőle egy malkula mákszemnyi is.

Vannak városok, a melyek faluszámba mennek, vannak faluk, melyek városnak is beválnak.

A mi utcáink és utaink fenn és és jókarban tartását illeti, e tekintetben városunk, sem a városok, sem a faluk, hanem csak a pusztai tanyák kategóriájába sorozható.

Ha a nagy-károly-csucsai állami ut városunkat keresztül nem szelné, a mit a vállalkozók az állam költségére gondoznak úgy a hogy, talán végkép el is felejténők, hogy az utakra tulajdonképp szükség van.

Ez nem is lenne olyan nagy c. u. da, hisz annyi mindenről megfellekztünk már, hogy a sok „nincs“ közül bizony nem könnyű egyiket a másiktól megkülönböztetni.

De az idej lúcsos télen, midőn derékig gázoltunk a sárban s midőn legtöbb utcáinkon a koesi közlekedés is nehéz, vagy veszélyes volt, lehetetlen reá nem mutatni azon ázsiai indolentiára, mely ide vezetett s hogy ennek megszüntetésére évtizedek óta semmi sem történt, kivéve a csorgó-felsővár-utcai primitív kövezést, mely silánysággá törpül, ha meggondoljuk, hogy ez az utcai lakók több évi zaklatásaira s tetemes, a költségek legnagyobb részét tevő anyagi áldozatok hozatalával volt kierőszakolva.

Nézzünk szét a Magura-utcán, mely egy városrésznél közlekedési utvonala. Magas fekvésénél fogva a hegyi vizek által megtámadva, gondozás hiányában több helyen olyan csuszamlásokat szenvedett, hogy a gyalog és koesi közlekedés folytonos életveszélylyel jár.

Nézzük meg a Jeruzsálem, Calvin-utca, Csillag-város s az ev. ref. temetőbe vezető egyetlen közlekedési utat, minőt még a rézaljai községekben is megcsudálnának, mert ez már nem is ut, csak vízmosás s hozzá még meredek, feneketlen sár és sikos agyag talajjal, ezen városrészekbe az ut miatt például egy szekér fa szállítása csak 50 krral drágább, mint máshova s ehez arányul természetesen minden egyéb szállítás is, de van idő és körülmény, midőn a közlekedés teljesen huzamosb időre szünetel. A temető, mint kegyeleti szentély, egész évszaktokban megközelíthetetlen, s ilyenkor egy temetés s a testvívők hivatása és feladata valóságos inquisitio s a ki ezt nem hinné, vagy nem tudná, tesék csak megpróbálui.

Sétáljunk ki csak egy harmatszámba menő eső után a külső városrészekbe, minő az ugynevezett felszeg, újváros, berek, oláh-utca, stb, fogalmunk lehet róla, hogy mi értelm van nálunk a községi utmunkának, s miként van az felhasználva.

Azt mondják, hogy az ilosvai utra kell. Ezt már évek óta halljuk, de azért az ilosvai ut még is járhatatlan. Hallottuk. mintha már az előző években is lett volna a Magura-utca javítására valami megszavazva, de ettől a mai napig egy ut sem gyógyult

meg, pedig a követ és porondot csak egy-két méternyirol kellene szállítani.

Rámutattunk ezen teljesen elhanyagolt, de már elodázhatatlan és türehetetlen állapotokra, mert utaknak bizony nem nevezhetők.

Lehet, hogy falra borsót hányunk, vagy mint olykor megtörténik, kapunk rá egy visszautasító hivatalos dementit — magas tenorból.

De akkor lámpát gyújtunk s megkeressük — a jó utat s az igazságot — a sötétben.

Utmunka ügy.

A községi és községi-közlekedési utak természete s azok építési s fenntartási költségei fedezésében több esetben felmerült ellentétes nézetek indokán Szilágyvármegye alispánja következő rendeletet bocsátotta ki:

A közutak és vámkoról szóló 1890. évi I. t. c. külön vicinális közmunkát nem, csak egységes községi közmunkát ismer. A községi közmunkaerő képezi azon alapot, melyből a községi (közűlő) közutak, továbbá a községi közlekedési (vicinális) közutak építéséhez, fenntartásához szükséges természetbeni napszámok fedeztetnek. A mennyiben pedig egy a községi (közűlő) közutak, mint a községi közlekedési (vicinális) közutak építése, kezelése s fenntartása céljából nemcsak természetbeni napszámokra, hanem készpénzre is van szükség, ezen készpénzbeli szükséglet fedezésére a községi (közűlő) közutakak illetőleg első sorban a községi közmunka megváltásából befolyó összeg fordítandó s csak ennek elégtelensége esetén vethető és vetendő ki ezen utak készpénzbeli szükségleteinek fedezésére pótdadó; a vicinális utak készpénzbeli szükségleteinek fedezéséről pedig a törvény 37. §-ához képest a községi közmunka váltáságnak, a törvény 51. §-ának intézkedése értelmében, a község rendes költségvetésében bevételt nem képezhetnek; a vicinális utak készpénzbeli szükségleteinek fedezésére a váltáságnak semmi esetre sem fordíthatók, hanem az pótdadó utján fedezendő. A mennyiben a törvény 50. §-a értelmében a községi közmunka tartozását bárki tetszése szerint megválthatja, sőt a képviselőtestület a közigazgatási bizottság jóváhagyásával határozatilag kimondhatja, hogy községi közmunkatartozásának legalább felerészét mindenki köteles megváltani, előfordulhat azon eset, hogy akár önkéntes, akár pedig kényszerített megváltások folytán valamely község közmunka napszámai oly csekély számra olvadnak, miszerint a rendelkezésre álló napszámok, a vicinális utvonali költségvetésében megállapított természetben való ígás és kézi napszám szükségletből, a megállapított hozzájárulási arány szerint az illető községre eső részt sem fedezik. Ily esetben a hiányzó ígás és kézi napszámok, pénzen fogadott ígás vagy kézi erővel pótlandók s azok béreinek fedezésére a befolyt váltáságnak szolgálnak. A vicinális utak évi költségvetésében megállapított költségvetési év uti feladványa, vagyis az, hogy azon évben minő munkálatok teljesítendők az illető utvonalon. Megállapítatik, hogy mennyi kézi és ígás napszámra, továbbá mennyi készpénzre van szükség ezen munkálatok bevégezése s a fenntartás és kezelés eszközzésére. Az ekként megállapított természetbeni napszámokból és készpénzből álló szükséglet, az alispán által megállapított hozzájárulási százalék arány szerint kivettetik az utvonali köré csoportosított községekre. A községek a rájuk kivetett teljesítmények fedezéséről gondoskodni tartoznak. Gondoskodnak pedig a készpénzbeli teljesítményről, mint azt fentebb is említém, évi rendes költ.

ségvetéseikben s a mennyiben törzsvagyonaik jövedelme, vagy egyéb rendes bevételeikből az fedezetet nem nyernek, pótdadót vetnek ki, a természetbeni ígás és kézi napszámokból álló teljesítményekről pedig a községi közmunkaerőből gondoskodnak, melynek a vicinális ut által igénybe nem vett feleslegét, valamint a befolyt váltáságnak a törvény 51. §-hoz képest, közűlő utak és utcai építési, fenntartási szükségleteiről készítenő költségvetésekben megállapított előirányzat szerint és dűlő utak kiépítésére fordítják. Mindig a vicinális ut költségvetéstől függ az, hogy mennyi maradjon fenn a községnek községi közmunka erejéből, saját utca és dűlőutai fenntartása és építésére. Ugyanazért a költségvetés készítésénél kell arra ügyelni, hogy oly uti feladvány tűzessék ki, mely nem emészti fel a község összes közmunkaerejét, hanem hagy abból a község szükségleteinek fedezésére is. Azonban a község utcainak és dűlőutainak érdeke most, míg a vicinális ut teljesen kiépítve nincsen, kevésbé vehető figyelembe, miután nagyobb közérdek az, mely a vicinális utakhoz fűződik. A költségvetés készítésénél kívánatos lenne figyelemmel lenni arra is, hogy a mennyiben valamely vicinális uton egy vagy több nagyobb műtárgy lenne, melynek építési költségei, ha az egy évben vettetnék ki a községekre, azokra elviselhetetlen volna, az ily nagyobb műtárgy újból építésére szükséges alap létesítése céljából a költségvetésben évenkénti vétessék fel bizonyos összeg s az takarékpénztárilag kezeltessek. Ezen alap lassanként teremtetvén meg, midőn a nagyobb költséget igénylő műtárgy újból építendő lesz, az újból építés az érdekelte községek minden megterhelhetése nélkül foganatosítható lesz. Ezekben kívántam a törvénynek különben világos intézkedéseit, az egyöntetű eljárás utasítása végett, a t. uti bizottsági elnök urak előtt megvilágosítani. Zilah, 1892. február 28. Szikszai, kir. tanácsos, alispán.

A községi jegyzők és a közegészségügy.

Irta: Dr. Steiner Mór krasznai körorvos.

A nemzetek élete, hatalma és jövője első sorban közegészségi viszonyaitól függ. Nem egy példát nyújt rá a történelem, hogy csak az az állam érte el a fejlettség zenitjét — s csak az tarthatta azon fenn magát — a melyeknek fejlődésre kedvező közegészségi viszonyai voltak; különben gyors tempóban le kellett bukni a zenitől, még ha már elébb véletlenül elérte is azt!

Régi igazság az, de sohasem volt megdönthetlenebb, mint éppen ma, a mikor nem nyers erővel, hanem észszel birkozunk, mert hiszen: „mens sana in corpore sano.“

Elkölthetünk még annyi milliót Uchatius-ágyura, füstnélküli lőporra és kis, vagy akár nagy-kaliberű Mannlicher puskára, — sohasem biztosítja nekünk a győzelmet, még kevésbé a hatalmat, ha kevés a katonánk, különösen ha az a kevés is gyöngye, nem elég edzett és tüszszent — a lőpor-szagtól. Elegendő katonája pedig csak életerős nemzetnek van, mert: „csak sasok nemzhetnek sasokat“; gyöngye nemzedék rendszeren még gyöngöbbit produkál.

Ezt tudva, bámulatos az, hogy nálunk milliók jutnak hadászati, de alig „telik“ valami közegészségi célokra. És ez az állapot előreláthatólag nem is fog megjavulni mostanában. A ki nem kér, nem kap. Közegészségi célra pedig nincs, a ki kérjen, mindaddig, míg az egészségügy élén legalább is olyan szakképzett egyén nem áll, mint a milyen szakképzett a hadügyminiszter a maga szakmájában, egy szóval: a míg nem lesz egészségügyi miniszterünk.

Hanem, hogy ilyen rossz a közegészség nálunk, mint a milyen; hogy aránylag sokkal több gyermek születik nálunk, mint más országban és hogy mégis kevésbbé szaporodunk, mert az újszülöttek nagy része elhal; hogy kevés a katonánk; hogy sokkal nagyobb a halálozási százalékunk is, mint másutt; hogy éppen e miatt sokkal kevesebben érnek el nálunk magas kort; hogy ezekből kifolyólag nem lendülhet föl úgy az ipar, a kereskedelem, nem hajthat annyi éltető gyökeret a civilizáció; no, annak talán még sem az az egyedüli oka, hogy egy bárszonyszákkal kevesebbet koptatnak minálunk. Mert ha csak annyit tennénk is egészségügyünk érdekében, a mennyit a törvény elrendel, a mennyit azok a kacsaringós paragrafusok elénk szabnak: akkor sem haladna ugyan gyors paceben a közegészségügyünk fakó szekere, csak döcögne, — de legalább döcögne; most meg feneketlen kátyuba van merülve agyig, mint egy gebéktől vonszolt „forspont“ a régi jó táblabírák idejében.

Szeretném körvonalmazni, mit tehet a községi jegyző a közegészség érdekében, miként segíthet nekünk kivontatni a sártengerből a mi fakó szekerünket; de ehhez nem rendelkezem elegendő térrel; könyvet kellene írnom, mely a közegészség minden ágát felöleli, ha ezt csak röviden akarnám is körvonalmazni. Mert a jegyző sokat tehet nagyon. Ő a falu bölcse; igen sok helyt az egyetlen értelmes ember a faluban; vezetője a népnek, mely utána indul, mint a nyáj a pásztor után; testi pásztor, éppen azért többet is tehet, mint a pap, mert a lelki ügyeket ma nagyon elhanyagolja még a nép is; tanítója a felnőtteknek, a menyinyiben mind arra meg kell tanítania apránként Jánost, a mit Jancsi nem tanult meg az iskolában: azokra az ismeretekre, a mikre a mindennapi életben egy ügyesbajos parasztnak is olyan nagy szüksége van.

A ki visszagondol rá, mi volt egyik-másik község a régi „nótárius“ világban és mivé fejlődött mostanáig értelmes, szakképzett jegyző vezetés alatt: annak be kell látnia, hogy igazam van. És igazam van, a mikor azt állítom is, hogy a jegyző nem csak végrehajtó „közeg“ a különböző felsőbb és „felettes“ hatóságnak — habár az is; hanem — és ez a fő: — a község érdekeinek szószólója, védelmezője, akár a felsőbb hatóságokkal szemben is, ha kell; persze a törvény korlátain belül.

És ha így áll a dolog, ha a jegyző reprezentálja a falut, védi a lakosság érdekeit, — nem kell-e ebből logice, szükségképpen is következnia annak, hogy a jegyző kell hogy oltalmazza a lakosság legnagyobb kincsét: a közegészséget is? ... Annnyival is inkább, mert ő érintkezik legtöbbet a néppel, ő tud meg mindent leghamarabb és neki van legtöbb befolyása. Éppen azért várnám azt, hogy a jegyzőnek a közegészségügyben is vizsgáznia kelljen; habár mint művelt ember tehet a nélkül is eleget. Aztán intézkednek a rendeletek is elég részletesen, csak végre kell hajtani; de nem csak m. u. s. z. á. b. o. l., hanem a cél iránti jóakarattól, embertársaink iránti szeretetből...

Milyen fölbecsülhetetlen hasznára válnék a közegészségnek például az, ha a jegyző — valahányszor csak teheti — fölvilágosítaná a népet a gyógykezelés hasznáról; intézkednék a ragályos betegségekben szenvedők gyors gyógyíttatása, elszigetelése tárgyában, hogy ezáltal elejét vegye esetleg a betegség járványává való fajulásának; avagy ha pontosan végrehajtana az orvosnak a már kifejldött járvány növekedése meggátlása céljából tett óvó-intézkedéseit! — Hány emberéletet menthetne meg, ha mindent elkövetne, hogy a „szegényalapot“ növelje, hogy minden szegény embernek abból hozathasson gyógyszert a község; ha oktatná a népet, hogy hét éven aluli gyermekeiket — miként azt a törvény elren-

deli — gyógygittassa s az ez ellen vétőket — a törvény értelmében — bejelentené az első fokú közegészségügyi hatóságnak megbüntetés végett; ha mindent elkövetne, hogy a községnek kisedovodája legyen; ha üldözne a kuruzslókat és fölvilágosítaná a népet egy — főként oláhlakta vidéken divó szokás: a ráolvasás haszontalan, sőt ártalmas voltáról, a miről a papok nem világosítják föl a saját érdekükben; ha rögtön segélyt nyújtana baleseteknél; ha előre kihirdetné, mikor fog a körorvos a községbe érkezni, hogy az orvos ne csak a formaságnak tegyen eleget megjelenésével, hanem rendelkezésére álljon mindazoknak, a kik segítségét akarják igénybe venni? — Milyen hasznára van az az egészségügynek, ha a jegyző fölügyel a köztisztaságra, középületekre, iskolára, vágóhidra, mézszárszékre, az ivóvíz tisztaságára, kender-áztatókra; ha minden befolyását felhasználja, hogy a nagyobb községeknek halottas házuk, kórházuk legyen; ha gondoskodik elegendő okleveles szülésznőről és ellenőrzi, hogy ápolónői tisztet ne végezzenek, nehogy így gyermekágyi lázt hozzanak létre a szülönőnél s elültjia a nem okleveleseket a további működéstől; ha elegendő jégárol gondoskodik; ha gondja van a vakok, süketnémák, hülyék, nyomorékok és elmebajosokra, stb.

Borzasztó teendő-halmaznak látszik mind ez; de nem olyan borzasztó, mert legnagyobb részét játszva, a néppel való érintkezés közben, mellesleg végezhetni el; e mellett ha gondoskodva van róla, hogy a község egy-két embere értsen a dologhoz; egyben-másban ezek is segélyre lehetnek a jegyzőnek. Ilyen emberre pedig egy kis tanítással könnyű szert tenni, mert minden faluban akad egy-két ember, a kik passzióból végeznek ezt, mert hajlamosak éreznek magukban „orvoskodni.“ Aztán a hol orvos van, ott az igen sokat maga végez el ezek közül, — habár a jegyző jóakarata akkor is szükséges, megbecsülendő valami; kövessen el hát mindent a jegyző, — már csak ebből a szempontból is, — hogy községnek orvosa legyen.

* * *

Még csak egyet!

Nem szándékozom részletesen kidolgozott tervvel állani elő, még pedig két okból: először mert a tervet mindenki könnyen megcsinálhatja magának, második szor mert ez a terv nézetem szerint úgy sem lehet egyöntetű, annak a helyi viszonyokhoz kell alkalmazkodnia; pusztán csak a figyelmet akarnám felhívni arra, milyen áldást-hozó lenne a közegészségre és szegény embertársainkra, ha a jegyzők — persze előbb megnyerve az eszmének a lakosságot — az egyenes adóra és a családtagok számára tekintettel — „Közegészségi adó“ címen — egy új községi adót vetnének ki, melyből a hivatalos orvos lehetőleg olcsó gyógyszer rendelve a nép számára a gyógyszerésztől, kívül egyezségre lehetne lépni, hogy az ilyen „községi rendelés“re készült gyógyszer árából egy bizonyos %-ot engedjen. Avagy ha a községben nincs gyógyszerár, tartathatna a község kőzgyógytárat, melyből az orvos haszon nélkül árusítná el a szereket.

Ajánlom ezt hazánk jegyzői karának figyelmébe; dolgozzák fel, érleljék meg és vigyék keresztül! Sok ezren fogják áldani ezért még az emléküket is! . . .

* * *

Ime, mennyit lehetne tenni egy kis jóakarattal, végrehajtva a \$-okat!

Csak hogy nehéz azokat végrehajtani, úgy tapasztalom, mert kacskaringósak nagyon. Annyival is inkább nehéz, mert úgy sem ellenőrzi senki. A ki ismeri az állapotot, az ritkán meri bizgatni az ügyet. A körorvos az, a kinek hallgatni kell, mert ha beszél, megtalálna haragítani bíró uramat és nem jutna hoszá két év múlva sem sovány fizetéshez: vagy úgy járna — mellesleg legyen mondva — mint én, hogy a körömben kívül, a ki ösmer szeret; de a körömben még a legutolsó fűszál is arról susor a szomszédjának — persze vastag hóréteg-takaró alatt — hogy a kákán is csomót kereső ember vagyok. És miért? Mert teljesitem a kötelességeimet és megvárom, hogy más is teljesítse a magáét. De hát tehetek-e én arról, hogy nem pusztán azért léptem erre a pályára, hogy megkeressem a mindennapi kenyeremet, hanem kedvből, hajlamból, ambícióból; és tehetek-e én arról — s ha tehetek, nagy bűn-e az? — hogy erősen elvagyok határozva, mindent megtenni, hogy a közegészségügy mai állapotán csekély erőmtől telhetőleg javítsak, mindaddig, míg Isten megtartja eszem s mig tollat bírok fogni a kezembel! . . .

Ez az oka, hogy örömmel használtam fel a tért, a mit ez „Almanach“ igen tisztelt szerkesztője rendelkezésemre bocsátott, habár tartok tőle, hogy e sorok elolvasása után még többen fognak ne-

hezteni rám, mint ezelőtt. Nem, mégsem, az nem lehet!

Tudom én, hogy az összes tisztviselők között a jegyzői kar az, a melyeknek legtöbb dolga van; nem egyet ismerék és nem egyet számíthatok barátaim közé azok közül, a kik csaknem összeszereskednek teendőik óriási halmaza alatt; tudom, hogy a jegyzőnek mind azt tudnia és végeznie kell, a mit más nem tud és nem végez a községben; tudom, hogy a jegyző a falu minisztere, alispánja, építészeti hivatala, szolgabírája, járásbírája, ügyvédje, írnoka, végrehajtója, több helyen bírása, halottkéme, tutora, a menyiben mind ezeknek teendőit, írni valóját végezi: és most még is bizalommal fordulok e karhoz, kérve: legyen a falunak orvosa is. Mert teendőit szaporítani kívánom, hiszem szentül, nem neheztem meg reám ez a kar. Ennek a karnak nemcsak esze van, de van szíve is. Az észhez már szoltam, a szívhez apellálok most.

Egy árva gyermekkel, egy nyoszörgő pólyás babával karomon, jelenek meg önök előtt, kérve önöket, hogy ezt az árva gyermeket istápolni, gyámolítani segítsenek: legyenek dajkái. Higgyék el, uraim, ez az árva gyermek megérdemli, hogy karjaikon ringassák, mert ebből a gyermekből fog felnőni imádott hazánk megváltóját! . . . S ki nem lehet büszke arra, hogy egy messiást dajkált, gondozott!?)

Ingatlan birtok változások.

A sz-somlyói kir. járásbírósg területén. Kis Gligor Iuj Szimon örökölték Kis Gligáné győrtelki ingatlanait; — Vid Mitru á Tógyer megvette Vid Mária gyümölcsései 1 szántóját 16 frtért; — Ifj. Bulzán Ilé örök. idb. Bulzán Ilé adja ingatlanait; — Szabó L. P. M. Bálint ny. Szilágyi János karászteleki 1 borsóségét 00 frtért; — Nagy P. Imre és neje György Imre karászteleki 1 kaszálóját 100 frtért; — Szabó M. I. György és neje György F. Mihály karászteleki 1 kaszálóját 15 frtért; — ugyanaz György László karászteleki 1 kaszálóját 15 frtért; — Padurán Szimeon Padurán Floare maladéi 1 kaszálóját 20 frtért; — Csorváti Ferenc és neje Szfárle János nagyfalui 1 szőlőjét 50 frtért; — Fazakas Ferenc Tótos István, Klára Bálint és András nagyfalui 1 szántóját 140 frtért; — Csorvási András Foris Mária nagyfalui 1 szántóját 120 frtért; — Rád Vonné á Mitru Iuj Rád Tógyer Petri paptelkei 1 szántóját 40 frtért; — Izrael Sámuel és neje Bajduk Mariska és György récei ingatlanát 400 frtért; — Opris Juon és neje Nyikories Péterné récei 1 borsóségét 50 frtért; — Doka Vaszi és neje Bucs Mari récei 1 szántóját 18 frtért; — Boér Gábor és neje Hurbán Vaszalka és András somlyói 3 szántó 1 szőlőjét 84 frtért; — Kis Indrék Szabó Todorá és Onyiszia totfalui 1 szántóját 30 frtért; — Páskáló Luka Páskáló Nyiku Iuj túsai 1 borsóségét 31 frt 50 krért; — Kriszte Flora á Gavril Kréc Péter és neje újvágási 1 szántóját 14 frtért.

A zilahi kir. járásbírósg területén Suba Albert és neje megvette Suba Andrási zilahi ingatlanát 200 frtért; — Argyelán Péter és neje Argyelán Flore kusalyi ingatlanát 100 frtért; — Varga Miklós Szántó László és társai erkedi ingatlanát 20 frtért; — Klein Salamon Gidli Sámuel vaskapui ingatlanát 240 frtért.

A tasnádi kir. járásbírósg területén. Hatvani Gáspár és neje megvette Szoboszlai Imréné akosi pusztateltkét 100 frtért; — Tar Károly és neje Vas Sándor és társa akosi négy drb. szántóját 167 frtért; — Jankó György Iuj Simon Jankó Péter és neje n.-derzsidi ingatlanai 1/4 részét 40 frtért; — Pap Mátyé és neje ugyanannak n.-derzsidi ingatlanai másik 1/4 részét 40 frtért; — Bolos Gligor és neje Dameret Józsefné n.-derzsidi ingatlanbeli illetményét 20 frtért; — Marosán Juli és társa Marosán József esőgi ingatlanbeli illetményét 225 frtért; — Mendre György Marosán József s társa esőgi ingatlanait 450 frtért; — Huszár György Szentkirályi Mór érszentkirályi ingatlanait 1200 frtért; — Bologna Nae á Szimjon Gorgán Vaszalka á György k.-derzsidi egy szántóját 46 frtért; — Lefkovics Leopold ugyanannak k.-derzsidi 1 szántóját 70 frtért; — Híre Vaszalka Sánta László n.-pacali kaszálóját 10 frtért; — Hiri József Ilyés Ferenc n.-pacali szőlőjét 20 frtért; — Gombos Indit Ujj Erzsébet n.-pacali ingatlanait 350 frtért; — Egri Károly és neje Gutman Lipót m.-esaholyi ingatlanait 80 frtért; — Murvai Lidia Murvai István és Zsóf p.-szarvadi és peéri ingatlanbeli illetményét 80 frtért; — Trunk József és neje özv. Ezri Mózesné s társai n.-bajomi 2 drb. szántóját s legelőbeli illetményét 430 frtért; — Ifj. Pástyán János Klein József és neje t.-szarvadi ingatlanait 350 frtért; — Paneth József gr. Bethlen Gergely tasnádi szőlőföldjét 100 frtért; — Bató András Nagy Eszter n.-keszi ingatlanait 8 frtért; — id. Pálkás Endre Gyimán Vaszalka s társai a.-szőlő 4 drb. szántóját 220 frtért; — Nyeuon Kosztáné Farkó Onuc Gligor György girókutai birtokilletményét 50 frtért; — Fülep György és János Som Antal és neje t.-szántói ingatlanait 1050 frtért; — Szekeres Albert Szekeres Ágnes érszentkirályi illetményét 30 frtért; — id. Pap Mitru és neje Ezri Mózesné s társai n.-bajomi szántóját 120 frtért; — Papszisz Károly Józsa Ferenc pelei szőlőföldjét 80 frtért; — Sajtovár László örök-néh. Sajtovár Mihály szőlődemeteri ingatlanait 1752 frt 80 krért; — Rebelles Pnuoné néh. Pus-kás Anasztázia o.-esaholyi ingatlanait 153 frt 86 krért; — Fogas Gergely neh. Trufás Palagya Palagya girókutai ingatlanait 187 frt 20 krért; — Burszán Gavrilla megvette Trufás János s társa girókutai ingatlanát 50 frtért; — Weisz Jakóbné özv. Engel Lőrincné peéri ingatlanait 100 frtért.

A sz.-esehi kir. járásbírósg területén. Özv. Félégházi Lajosné megvette Nagy József sz.-esehi 1 kert 1 szántóját 3 frtért; — Komlósi László László és neje Dobai Róza lesei 1 borsóségét 130 frtért; — Bakk Farkas Balog Sára hadadi erdő legelőjét 20 frtért; — ugyanaz Szin Ferenc hadapi 1 szántóját 10 frtért; — Erdőközi L. Ferenc és neje ugyanannak hadadi 1 szántó

*) Lapunk jeles munkatársának ezen közérdekű cikkét a Hegedüs János torontálmegyei tb. aljegyző szerkesztése mellett megjelent 1892-ik évi „Almanach“-ból közöljük. Szerk.

10 frtért; — Löscher György Mihály és neje ugyanannak hadadi 1 szántóját 5 frtért; — br. Wesselényi Miklós ugyanannak hadadi 1 szántóját 5 frtért; — Grosz Anyiska Kurk Vonné örményesi 1 borsóségét 20 frtért; — Kuruhanzer Dávid Szabó Juon kirvai 7 külsőségét 209 frtért; — Donovák Gyula Konteg Imre berekszői 1 szántóját 15 frtért; — Friff Mária Simonka Mária sülemedi 1 szántóját 20 frtért; — Nyikora Mihály Ember Tógyer h.-görtelkei 1 borsóségét 100 frtért; — Molnár Mihály Pál és neje Szarvadi Jálánna deesházi 1 borsóségét 9 frtért; — Pap Alexa Nikiti Szpták Mihály f.-szivágyi 1 borsóségét 40 frtért; — Nyikora János Ember Stefan h.-györtelkei 3 szántóját 140 frtért; — Veniger P György és neje Adi Sándorné hadadi 1 szántóját 17 frtért; — Gyurkó Tódora és Pap Péter Iluc Vaszalka sz.-szegi járandóságát 30 frtért; — Pan Györgyie Bánkos Stefan alsó-szivágyi 1 szántóját 45 frtért; — Szabó György Záh Vaszalka égerháti 1 szántóját 25 frtért; — Kalanz Juon Dumitras Juon gardánfalvai 1 borsóségét 20 frtért; — Csirsz Juon Dumitras Tógyer gardánfalvai 1 borsóségét 20 frtért; — Farkó Luska, Nuc és Floare örök. Pap Anyiszia sz.-kövesdi illetőségét 60 frt 40 krért; — Szelezsán Vána és Záh Tógyer Szelezsán Ilia és neje Jankó Dotye kecskésfalvai birtokát 30 frtért.

A zsiabói kir. járásbírósg területén. Tüzes Tódor megvette Koszán Vaszalka és Gyiráné Presnai Jakób Pestyán Stefan kucsdi 5 szántóját 50 frtért; — Cikk Mária Dobokán Juonás karikai 1 szántóját 20 frtért; — Norse Szimion Zaharia Dotye turbucui 1 szántóját 50 frtért; — Pintye Juon és neje özv. Lázár Mária rákosi 2 szántóját 60 frtért; — Goldberger Farkas és neje Szerzerán Juon Péter hosszú-ujfalui 1 házát 50 frtért; — Daróczi Gábor és neje Daróczi Károly inói 1 szántóját 20 frtért; — Beringye Vaszalka s társai Beringye Gavrilla inói 1 ház 10 földjét 200 frtért; — Pintye Alexa Mózes Ferenc sz.-széplaki 1 ház 120 frtért; — Sztýlorán Tógyer Fülöp Lajos és neje romlotti 1 kertjét 40 frtért; — Tüzes Tódor Mokán Gáfiá Todorai kucsdi 1 szántóját 10 frtért; — Drezán Mitru Fülöp Mária kucsdi 1 szántóját 10 frtért; — Pap Gyurka Szóke Mária rákosi 1 szántóját 40 frtért; — Onyie Irinie Onyie Juon sz.-paptelkei 1 ház 1 kert 1 szőlő 12 földjét 200 frtért; — Rád Veronika Mokán Tódor somró-ujfalui 4 földjét 45 frtért.

Külömfélék.

— Mai számunkhoz negyedik hírdetési melléklet van csatolva.

— Mai számunk rendes szépirodalmi mellékletének tartalma: „Bánffy Dezső bíró“ A képviselőház új elnöké cinképpel, — „Egy tudós drámája“, dr. Békési Gézától, — „Rusztom hős születésének megővendő-lése“, (költ.) Firdusi Sahnáméjától, perzsából, Erdődi Bélától, — „A vörö Julia“ (elbeszélés), Eckstein Ernőtől, — „A cillinder“ (humorosz), Olti M.-től, — „K. El-lának (költ.), Friustall Károlytól, — „Képtalány“, — „Számrejtvény“, a Demény Zoltán „Nem lehet!“ c. festménye teszik érdekessé az elöttünk lévő számot.

A „Krasznamegyei takarékpénztár“ e hó 20-án fogja évi rendes közgyűlést megtartani. Az üzleti jelentést és zárszámadást is tartalmazó meghívók már szétküldtettek. Az igazgatóság jelentése szerint az 1891-ik évi pénztári forgalom 5,160,554 frt 73 kr volt. Tiszta üzleti nyeresemény — az 1828 frt 85 krnyi leírás után — 8957 frt 57 kr, — miből az alaptőke 6% kamatába 3600 forint igazgatósági jutalékba 895 forint, jótékony célra 90 frt, tartalék alapra 4000 frt és új számlára 372 frt 57 kr, lenne fordítandó. Tehát egy részvényre 3 forint osztalék jut. Ezen közgyűlés fog dönteni a fellett, hogy a 60,000 frt alaptőke fölemelés-sék-é 100,000 frtra. Vannak részvényesek, kik az alaptőke fölemelést egyáltalában nem helyeslik, mások pedig most megelégednének, ha a fölemelés csak 20,000 forinttal menne keresztül és a másik 20,000 frt fölemelés jövőre maradjon, de sokan vannak azok is a kik nem csak, hogy az alaptőkének fölemelését határozottan kívánják, hanem azt eskik úgy tartják üdvösnek ha az nem apránként hanem már ez évben 100,000 forintig keresztül vitetik.

— A Wesselényi szoborra a szoborbizottsághoz különböző helyekről érkezett gyűjtések eredménye ez ideig összesen 1126 frt 63 kr.

— Sorozás. Szilágyvármegye területén a következő sorrendben fog megtartatni: Zsiabói járásban, f. évi március 28, 29, 30, felhivatott I-ső korosztályból 162, II-ikből 157, III-ikből 207, összesen 522. Sz.-esehi járásban, ápril 1, 2, 4, 5. felhivatott I-ső k. o. 256, II-ikből 226, III-ikből 199, összesen 681. Zilahi járásban, április 7, 8, 9, felhivatott I-ső k. o. 276, II-ikből 196, III-ikből 174, összesen 546. Zilah. városban, ápril 11-én. felhivatott I-ső k. o. 55, II-ikből 32, III-ikből 25, összesen 112. Polgári elnök, Szikszai Lajos kir. tanácsos alispán, esetleg Török István vármegyei főjegyző. Krasznai járásban ápril 12, 13, 14. felhivatott I-ső k. o. 180, II-ikből 138, III-ikből 150, összesen 468. Polgári elnök, Gecsi Sándor, Sz.-Somlyó város polgármestere. Sz.-Somlyó városban április 19-én, felhivatott I-ső k. o. 44, II-ikből 17, III-ikből 30, összesen 97. Sz.-somlyói járásban ápril 20, 21, 22, 23. felhivatott I-ső k. o. 316, II-ikből 221, III-ikből 203, összesen 740. Polgári elnök, Nagy Domokos, járási főszolgabíró. Tasnádi járásban, április 25, 26, 27, 28-án felhivatott I-ső k. o. 324, II-ikből 217, III-ikből 189, összesen 730. Polgári elnök Szikszai Lajos kir. tanácsos, alispán, esetleg Török István, vmegyei főjegyző. Polgári orvos: Dr. Berger János, vmegyei főorvos.

— Felhívás! A helybeli önkéntes tűzoltó-egylet közgyűlést — melyen a főparancsnoki állás fog betölteni, — f. hó 20-ik napján d. u. 2 órakor a városháza nagyteremben fogja megtartani, melyre az alapító, pártoló és működő tagokat tisztelettel meghívom. Felkérem továbbá a város azon t. polgárait, kik az önkéntes tűzoltó-egyletbe belépni szándékoznak, hogy e végett nálam a jelzett nap déli 12 órájáig jelentkezzenek. Sz.-Somlyó, 1892. március 8. Lengyel Ferenc, helyettesített főparancsnok.

— Nyilvános számadás és köszönetnyilvánítás. A szilágy-nagyfalusi olvasókör javára f. évi február 28 ik napján rendezett tancmulusát alkalmával a jelzett célra 86 frt 63 kr tiszta jövedelem maradt. Felülfizettek: Simó Ferenc 5 frt 80 krt, — Nuszbaum Jakab 5 frt, — Szintay Béla 5 frt, — id. Páskuj István 3 frt, — Kovácsnay Ákos 2 frt, Hummel Károly, Keresztzeghy Andor, Páskuj József, Páskuj Bandi, Lázár Ödön, Schöffler L. István, Marschelek Ferenc, Józsa János, Nagy Ferenc, Nagy Domokosné, Kovács Lászlóné, Lázár István, Farkas István, Kovács Albert, Demjén Károly 1—1 frtot, László József és Ruszka Ignác 40—40 krt, Barra Miklós 50 krt és dr. Bückel Béla 2 frt 25 krt. Mindazoknak kik a mulatság sikeréhez közreműködésükkel, vagy felülfizetésekkel a nemes cél érdekében hozzájárultak, köszönetet mond a rendező bizottság.

— Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter: a zilahi kir. törvényszéki fogháznál felmerülő orvosi teendők rendes ellátásával, ugyintén a zilahi kir. törvényszék területén előforduló törvényszéki orvosi teendőkkel is dr. Mariska Ödön Zilah városi tisztí orvost bízta meg.

— A szilágy-somlyói kaszinó úgy látszik ez évben sem fog részt venni a március 15-ének megünneplésében pedig legelőbb sorban algha nem ez egyletnek lenne kötelessége rendezni az ünnepélyt.

— Halálozás. Kaáli Nagy Albert, m.-keceli körjegyző, volt 1848—49. honvéd őrmester, Közép-Szolnokmegye t. esküdte, több megyebeli község jegyzője, életének 61 évében — miután évtizedeken keresztül szolgált a közigazgatás tövises pályáját — hosszas, szenvedő betegség után f. hó. 6-án este elhunyt. Vele kihalt egy tősgyökeres igaz magyar. Temetése f. hó 9-én a délelőtti órákban volt M.-Kecelben, honban rövid ima után Kr.-Horváth vittek, hol a köztemetőbe helyeztetett örök nyugalomra. Mielőtt az anyaföld reá görődött, kártársai nevében Farcady Mihály mondott meghattóságtól reszkető kangan bucsu Istenhozzádot. Legyen könnyű neki a föld!

— Pap-választás. Szilágyi László, zilahi segédlelkész györgyfalvi (kolozs-kalotai egyházmegye) pappá választották.

— Szőlővessző szállítás korlátozása az ország legtöbb vármegyére nézve be lett szüntetve. Szilágyvármegye is föl van mentve a szállítási tilalom alól.

— Március 15-ikét Krasznán az ideia is hagyományos kegyelettel fogják megülni, méltón a nagy naphoz. Ezuttal — s ezuttal mindig — a Casinó rendezi az ünnepélyt, mely kebeléből br. Györfy Pál elnöksége alatt küldött ki egy vezető bizottságot. A program érdekes és változatos leendő. Felhívjuk reá a község figyelmét, most míg egyrészt a kegyeletnek áldozunk, másrészt az előadandó darabok nemes szórakozást is nyújtanak. Az ünnepély a városháza nagyteremben, délután 4 órakor fog megtartatni.

— Köszönetnyilvánítás. A február 29-én tartott álarcos bál alkalmával a „zenealap“ javára felülfizettek: Nagy Gyula 1 frt, özv. Medve Jánosné, Kálló Lajos 80—80 krt, N. N. 60 kr, Trusza Lajos, Halliarszky Sámuel, Katona László, Lázár Géza, Páskuj József, Zoltán Vince, Bideskuti György, Kovácsnay Ákos, Lovas Mór, N.N., N.N., Lázár Ödön, Ketheli István, N. N., Virág Lajos, Diamandi J., Rózenberg N. 40—40 krt, Rakotya Endre Zovány, Kele Ákos 20—20 krt. A szives pártfogásért köszönetet mond a helybeli zenekar.

— Emlékeznünk fognak olvasóink ama kincslethez, mely 1889. évben husvét szombatján Teleszky Jozsefn sz.-somlyói telken találtatott! A már akkor is minden szakértői vélemény nélkül magasra becsült régiség, — melynek eredete a barbár fejedelmek korára vezethető vissza — mindenki előtt meglepő volt. A köztük levő arany csészék, munte kapesok és fibulák tömör arany értéke elkápráztatta azok szeméit, kiknek szerencsájuk volt azt megtalálhatni. Így történt az, hogy a talált munkások eladás végett többekhez fordultak, migmen hatóságunk a törvény szabványinak eleget téve, a kincset lefoglaltatta s a leletről értesített Pulszky Ferenc muzeumi igazgatónak adta át! A lelet arany értékének megfelelőleg kétharmadrészt a telektulajdonos és találók közt akaráv a muzeum kiosztani, melybe egyik fel sem akart bele egyezni; érdekelték a természetben megosztást követelvén, beperelték a magas kormányt jogaik megcorbitásáért, migmen a budapesti kir. törvényszék úgy oldotta meg e gordiusi csomót, hogy a kincs maradjon a muzeum birtokában s kárpótlásul fizet 34,625 frt 54 krt, melyből Teleszky Jozsefn telektulajdonos kap 17,312 frt 77 krt, Lukátsfy Ödön, Ruszka István Faragó Sándor, Oltyán és Kovács István 8656 frt 38 krt, ezenfelül Faragó 1442 frt 37 krt s Kovács 5770 frt 92 krt.

— Utólráhetetlen takarékoskás. A szilágy-somlyói helyi érdekű vasút szilágy-somlyó-sarmasági szárnyvonalon a postaszállítmányok rendezése egy postatiszt által lettek Sz.-

ala - BCS Cluj-Napoca.

Hirdetmény.

A zilahi ipar- és gazdasági bank részvénytársaság részvényesei folyó évi március hó 20. napjának délelőtti 1/2 12 órájára Zilahra, a társaság helyiségébe rendkívüli közgyűlésre ezennel meghívotnak.

Ezen gyűlés tárgyai:

1. Jákó Mihály lemondása következtében egy igazgató választása.
 2. A megüresedett igazgató tanácsai helyek betöltése.
 3. Igazgatótanács elnök választás.
 4. Az alapszabályoknak a bíróság által megkövetelt azon pótlása, hogy a társaság közgyűléseit Zilahon tartja.
- Ezen gyűlésen mindazon részvényes, ki részvényére 30%-ot befizetett, s minthogy még ideiglenes részvényjegyek sem adtak ki, — a jogosult szavazók névjegyzéke és szavazataik száma az igazgatóság által állíttatik össze.

Az igazgatóság.

38—1892. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíróság 5306. számú végzése által Gyulai Károly végrehajtató javára Smeták Felegyháza-község két ember, a kik passzívából végeznek ezt, mert hajlamot éreznek magukban „orvoskodni.” Aztán a hol orvos van, ott az igen sokat maga végez el ezek közül, — habár a jegyző jóakarata akkor is szükséges, megbecsülendő valami; kövessen el hát mindent a jegyző, — már csak ebből a szempontból is, — hogy községnek orvosa legyen.

* * *

Még csak egyet!

Nem szándékozom részletesen kidolgozott tervvel állani elő, még pedig két okból: először mert a tervet mindenki könnyen megcsinálhatja magának, második szor mert ez a terv nézetem szerint úgy sem lehet egyöntetű, annak a helyi viszonyokhoz kell alkalmazkodnia; pusztán csak a figyelmet akarnám felhívni arra, milyen áldást-hozó lenne a közegészségre és szegény embertársainkra, ha a jegyzők — persze előbb megnyerve az eszmének a lakosságot — az egyenes adóra és a családtagok számára tekintettel — „Közegészségi adó” címen — egy új községi adót vetnének ki, melyből a hivatalos orvos lehetőleg olcsó gyógyszerrel rendelne a nép számára a gyógyszerészettől, kívül egyezségre lehetne lépni, hogy az ilyen „községi rendelés”-re készült gyógyszer árából egy bizonyos %-ot engedjen. Avagy ha a községben nincs gyógyszerár, tartathatna a község kőzgyógytárat, melyből az orvos haszon nélkül árusítná el a szereket.

Ajánlom ezt hazánk jegyzői karának figyelmébe; dolgozzák fel, érleljék meg és vigyék keresztül! Sok ezren fogják áldani ezért még az emléküket is!...

* * *

Ime, mennyit lehetne tenni egy kis jóakarattal, végrehajtva a §-okat!

Csak hogy nehéz azokat végrehajtani, úgy tapasztalom, mert kacsakaringóság nagyon. Annival is inkább nehéz, mert úgy sem ellenőrzí senki. A ki ismeri az állapotot, az ritkán meri bizgatni az ügyet. A körörmön az, a kinek hallgatni kell, mert ha beszél, megtalálna haragított bíró uramat és nem jutna hozzá két év múlva sem sovány fizetéséhez: vagy úgy járna — mellesleg legyen mondva — mint én, hogy a körörmön kívül, a ki ösmer szeret; de a körörmön még a legutolsó fűszál is arról susor a szomszédjának — persze vastag hórétég-takaró alatt — hogy a kákán is csomót kereső ember vagyok. És miért? Mert teljesítem a kötelességeimet és megvárom, hogy más is teljesítse a magáét. De hát tehetek-e én arról, hogy nem pusztán azért léptem erre a pályára, hogy megkeressem a mindennapi kenyeret, hanem kedvből, hajlamból, ambícióból; és tehetek-e én arról — s ha tehetek, nagy bűn-e az? — hogy erősen el vagyok határozva, mindent megtenni, hogy a közegészségügy mai állapotán csekély erőmtől telhetőleg javítsak, mindaddig, míg Isten megtartja eszem s míg tollat bírok fogni a kezembel!...

Ez az oka, hogy örömmel használtam fel a tért, a mit ez „Almanach” igen tisztelt szerkesztője rendelkezésemre bocsátott, habár tartok tőle, hogy e sorok elolvasása után még többen fognak ne-

biróilag lefoglalt és 1400 frtra becsült követelésekből álló ingóságok nyilvános árverés után eladotnak.

Mely árverésnek a 205—1892. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, Sz.-Somlyón, a telekhivatalban leendő eszközölésére 1892. év március hó 29-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az előtérvezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szilágy-Somlyón, 1892. évi március hó 7-én.

VIRÁG LÁSZLÓ,
kir. bírósági végrehajtó.

A legjobb és legbiztosabb szer az üde és fehér arc elérésére és ápolására a BULART J. gyógyszerész

„Milic-arcpomádéja”

mely meglepően rövid idő alatt eltávolítja pörsest, bőrratkát, arcrovósságot, mélyfoltot, ugymint az arcbor minden tisztátalanságát. Ártalmatlanságért kezeskedve. Egy tégely használati utasítással együtt 50 kr., 1 drb. Milic-szappan 35 kr. — Kapható Bulart J. gyógyszerésznél Eszék-vár. Budapesten Molnár és Moser-nél koronaherceg-utca 9. szám és Katz B.-nél nagymező-utca. 1—6

A legújabb és legbiztosabb szer az üde és fehér arc elérésére és ápolására a BULART J. gyógyszerész

A zilahi kir. járásbíróság területén Suba Albert és neje megvette Suba András zilahi ingatlanát 200 frttért; — Argyelán Péter és neje Argyelán Flóra kusalyi ingatlanát 100 frttért; — Varga Miklós Szántó László és társai erkeldi ingatlanát 20 frttért; — Klein Salamon Gidli Sámueli vaskapui ingatlanát 240 frttért.

A t. a. n. d. i. kir. járásbíróság területén. Hatvani Gáspár és neje megvette Szoboszlai Imréné akosi pusztalékát 100 frttért; — Tar Károly és neje Vas Sándor és társai akosi négy drb. szántóját 167 frttért; — Jankó György Luj Simon Jankó Péter és neje n.-derzsidi ingatlanai 1/4 részét 40 frttért; — Pap Mihály és neje ugyanannak n.-derzsidi ingatlanai másik 1/4 részét 40 frttért; — Bolos Gligor és neje Damer Józsefné n.-derzsidi ingatlanbeli illetményét 20 frttért; — Marosán Juli és társai Marosán József özsi ingatlanbeli illetményét 225 frttért; — Mendre György Marosán József s társai eségi ingatlanait 450 frttért; — Huszár György Szentkirályi Mór észentkirályi ingatlanait 1200 frttért; — Bologna Nae s Szimjon Gergán Vaszilika s György k.-derzsidi egy szántóját 46 frttért; — Lefkovics Leopold ugyanannak k.-derzsidi s szántóját 70 frttért; — Híre Vaszilika Sánta László n.-pacali kaszálóját 10 frttért; — Hiri József Ilyés Ferenc n.-pacali szőlőjét 20 frttért; — Gombos Indit Ujj Erzsébet n.-pacali ingatlanait 350 frttért; — Egri Károly és neje Gutman Lipót m.-esaholyi ingatlanait 80 frttért; — Murvai Lidia Murvai István és Zsók p.-szarvadi és peéri ingatlanbeli illetményét 80 frttért; — Trunk József és neje özv. Ezri Mózesné s társai n.-bajomi 2 drb. szántóját s legelőbeli illetményét 430 frttért; — Ifj. Pástyán János Klein József és neje t.-szarvadi ingatlanait 350 frttért; — Paneth József gr. Bethlen Gergely tasnádi szőlőföldjét 100 frttért; — Bató András Nagy Eszter n.-keszi ingatlanait 8 frttért; — id. Pálkás Endre Gyimán Vaszilika s társai a.-szőlő 4 drb. szántóját 220 frttért; — Nyeu Koztáné Farkó Onuc Gligor György girókutai birtokilletményét 50 frttért; — Fülep György és János Som Antal és neje t.-szántói ingatlanait 1050 frttért; — Szekeres Albert Szekeres Ágnes észentkirályi illetményét 30 frttért; — id. Pap Mitru és neje Ezri Mózesné s társai n.-bajomi szántóját 120 frttért; — Papszisz Károly Józsa Ferenc pelei szőlőföldjét 80 frttért; — Sajtovár László örök-néh. Sajtovár Mihály szőlődemeteri ingatlanait 1752 frt 80 kr-ért; — Rebelles Pnuoné neh. Pus-kás Anasztázia o.-esaholyi ingatlanait 153 frt 80 kr-ért; — Fogas Gergely neh. Trufás Palagya Palagya girókutai ingatlanait 137 frt 20 kr-ért; — Burszán Gavrilla megvette Trufás János s társai girókutai ingatlanát 50 frttért; — Weisz Jakóbné özv. Engel Lőrincné peéri ingatlanait 100 frttért

A sz.-esehi kir. járásbíróság területén. Özv. Félégházi Lajosné megvette Nagy József sz.-esehi 1 kert s szántóját 3 frttért; — Komlósi László László és neje Dobai Róza lesei 1 belsőségét 130 frttért; — Bakk Farkas Balog Sára hadadi erdő legelőjét 20 frttért; — ugyanaz Szin Ferenc hadapi 1 szántóját 10 frttért; — Erdőközi L. Ferenc és neje ugyanannak hadadi 1 szántó

A sz.-esehi kir. járásbíróság területén. Özv. Félégházi Lajosné megvette Nagy József sz.-esehi 1 kert s szántóját 3 frttért; — Komlósi László László és neje Dobai Róza lesei 1 belsőségét 130 frttért; — Bakk Farkas Balog Sára hadadi erdő legelőjét 20 frttért; — ugyanaz Szin Ferenc hadapi 1 szántóját 10 frttért; — Erdőközi L. Ferenc és neje ugyanannak hadadi 1 szántó

*) Lapunk jeles munkatársának ezen közérdekű cikkét a Hegedüs János torontálmezei th. aljegyző szerkesztése mellett megjelent 1892-ik évi „Almanach”-ból közöljük. Szerk.

Felhívás.

Minthogy az elmúlt évben gözcséplőgépeink és mozgonyainkra oly tömegesen érkeztek megrendelések, hogy készletünk már május hó vége felé teljesen elárúsított, indítatva láttuk magunkat, gözgépeinkből az idén megfelelőleg nagyobb mennyiséget gyártásba venni.

Midőn tehát erről a n. é. gazdaközönséget tiszteletteljesen értesíteni szerencsénk van, bátorodunk egyszersmind felkérni, hogy nekünk szánt becses megrendeléseikkel bennünket idejekorán felkeresni méltóztassanak, mivelhogy — főcélunk lévén a tisztelt venni szándékozók teljes megelégedésre birni, rendkívül sajnálnók, ha — mint a lefolyt évben — egyes elkésve érkezett megrendeléseknek eleget már nem tehetnénk.

A tavaszi vetés-idény közeledésének alkalmából egyszersmind bátorodunk a n. é. gazdaközönség tudomására hozni, hogy ugy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas kitűnőnek elismert szerkezetű vetőgépeink elkészültek, azok azonnali szállításának tehát mi sem áll utjában.

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvény-társulat
Budapest, külső váci-ut 7. szám.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETERTÉS”

a mely az új évvel immár 26-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyors-

Különfelek.

— Mai számunkhoz negyedik hírdetési melléklet van csatolva.

— Mai számunk rendes szépirodalmi mellékletének tartalma: „Bánffy Dezső bíró” A képviselőház új elnöke címekkel, — „Egy tudós drámája”, dr. Békési Gézáról, — „Rusztom hős születésének megővendő-lése”, (költ.) Firdusi Sahnáméjából, perzsából, Erdődi Bélától, — „A vörö Julia” (elbeszélés), Eckstein Ernőtol, — „A cillinder” (humorosz), Olti M.-tól, — „K. El-lának (költ.), Friustall Károlytól, — „Képtalány”, — „Számrejtvény”, s Demény Zoltán „Nem lehet!” c. festménye teszik érdekessé az előttünk lévő számot.

A „Krasznamegyei takarékpénztár” e hó 20-án fogja évi rendes közgyűlést megtartani. Az üzleti jelentést és zárszámadást is tartalmazó meghívók már szétküldöttek. Az igazgatóság jelentése szerint az 1891-ik évi pénztári forgalom 5,160,554 frt 73 kr volt. Tiszta üzleti nyeresemény — az 1828 frt 85 krnyi leírás után — 8957 frt 57 kr, — miből az alaptőke 6% kamatába 3600 forint igazgatósági jutalékba 895 forint, jótékony célra 90 frt, tartalék alapra 4000 frt és új számlára 372 frt 57 kr, lenne fordítandó. Tehát egy részvényre 3 forint osztalék jut. Ezen közgyűlés fog dönteni a fellett, hogy a 60,000 frt alaptőke fölemelés-sék-é 100,000 frtra. Vannak részvényesek, kik az alaptőke fölemelést egyáltalában nem helyeslik, mások pedig most megelégednének, ha a fölemelés csak 20,000 forinttal menne keresztül és a másik 20,000 frt fölemelés jövőre maradjon, de sokan vannak azok is a kik nem csak, hogy az alaptőkének föle-melést határozottan kívánják, hanem azt eskia-ugy tartják üdvösnek ha az nem apránként hanem már ez évben 100,000 forintig keresztűl vitetik.

— A Wasseiényi szoborra a szoborbi-zottsághoz különböző helyekről érkezett gyűjtések eredménye ez ideig összesen 1126 frt 63 kr.

— Sorozás. Szilágyvármegye területén a következő sorrendben fog megtartatni: Zsibói járásban, f. évi március 28, 29, 30, felhivatott I-ső korosztályból 162, II-ik-ből 157, III-ikből 207, összesen 532. Sz.-esehi járásban, ápril 1, 2, 4, 5. felhiva-tott I-ső k. o. 256, II-ikből 226, III-ikből 199, összesen 681. Zilahai járásban, április 7, 8, 9, felhivatott I-ső k. o. 276, II-ikből 196, III-ikből 174, összesen 646. Zilah. városban, ápril 11-én. Felhivatott I-ső k. o. 55, II-ikből 32, III-ikből 25, összesen 112. Polgári elnök, Szikszai Lajos kir. tanácsos alispán. — esetleg Török István vármegyei főjegyző. Krasznai járásban ápril 12, 13, 14. felhivatott I-ső k. o. 180, II-ikből 138, III-ikből 150, összesen 468. Polgári elnök, Genesi Sándor, Sz.-Somlyó város polgármestere. Sz.-Somlyó városban április 19-én, felhivatott I-ső k. o. 44, II-ikből 17, III-ikből 30, összesen 97. Sz.-somlyói járásban ápril 20, 21, 22, 23. felhivatott I-ső k. o. 316, II-ikből 221, III-ikből 203, összesen 740. Polgári elnök, Nagy Domokos, járási főszolgabíró. Tasnádi járásban, április 25, 26, 27, 28-án felhivatott I-ső k. o. 324, II-ikből 217, III-ikből 189, összesen 730. Pol-gári elnök Szikszai Lajos kir. tanácsos, alispán, esetleg Török István, vmegyei főjegyző. Polgári orvos: Dr. Berger János, vme-gyei főorvos.

ének megünneplésében pedig legelső sorban algha nem ez egyetnek lenne kötelessége rendezni az ünnepélyt.

— Halálozás. Kadli Nagy Albert, m.-keceli körjegyző, volt 1848—49. honvéd őrmester, Közép-Szolnokmegye t. esküdtje, több megyebeli község jegyzője, életének 61 évében — miután évtizedeken keresztül szol-gálta a közigazgatás tövises pályáját — hosszas, szenvedő betegség után f. hó. 6-án este elhunyt. Vele kihalt egy tősgyökeres igaz magyar. Temetése f. hó 9-én a délelőtti órákban volt M.-Kecelben, honban rövid ima után Kr.-Horváth viték, hol a köztemetőbe helyeztetett örök nyugalomra. Mie-lőtt az anyaföld reá gördült, kártársai nevében Faragó Mihály mondott megha-tottságtól reszkető kangan bucsu Istenhozzá-dot. Legyen könnyű neki a föld!

— Pap-választás. Szilágyi László, zilahi segédlelkész györgyfalvi (kolozs-kalotai egy-házmegye) pappá választották.

— Szőlővessző szállítás korlátozása az ország legtöbb vármegyére nézve be lett szüntetve. Szilágyvármegye is föl van mentve a szállítási tilalom alól.

— Március 15-ikét Krasznán az ideán is hagyományos kegyelettel fogják megülni, méltón a nagy naphoz. Ezuttal — s ezuttal mindig — a Casinó rendezi az ünnepélyt, mely kebeléből br. Györfy Pál elnöksége alatt küldött ki egy vezető bizottságot. A program érdekes és változatos leendő. Fel-hívjuk reá a közönség figyelmét, most míg egyrészt a kegyeletnek áldozunk, másrészt az előadandó darabok nemes szórakozást is nyújtanak. Az ünnepély a városháza nagy-teremben, délután 4 órákor fog megtartatni.

— Köszönetnyilvánítás. A február 29-én tartott álarcos bál alkalmával a „zenealap” javára felülfizettek: Nagy Gyula 1 frt, özv. Medve Jánosné, Kálló Lajos 80—80 krt, N. N. 60 krt, Trusza Lajos, Halliarszky Sámuel, Katona László, Lázár Géza, Páskuj József, Zoltán Vince, Bideskúti György, Kovács Ákos, Lovas Mór, N.N., N. N., Lázár Ödön, Ketheli István, N. N., Virág Lajos, Diamandi J., Rónenberg N. 40—40 krt, Rakotya Endre Zovány, Kele Ákos 20—20 krt. A szíves pártfogásért köszönet mond a helybeli zenekar.

— Emlékeznünk fognak olvasóink ama kincslelőre, mely 1889. évben husvét szombatján Teleszky Jozsefn sz.-somlyói telken találtatott! A már akkor is minden szakértői vélemény nélkül magasra becsült régiség, — melynek eredete a barbár fejedelmek korára vezethető vissza — mindenki előtt meglepő volt. A köztük levő arany csészék, minte káposok és fibulák tömör arany értéke elkápráztatta azok szemeit, kiknek szeren-csájuk volt azt megtalálhatni. Így történt az, hogy a talált munkások eladás végett többekhez fordultak, migmen hatáságunk a törvény szabvá-nyaitnak eleget téve, a kincset lefoglaltatta s a le-letről értesített Pulszky Ferenc muzeumi igazga-tónak adta át a lelet arany értékének megfelelőleg kétharmadrészt a telektulajdonos és találók közt akarván a muzeum kiosztani, melybe egyik fel sem akart bele egyezni; érdekelték a termé-szetbeni megosztást követelvé, beperelték a ma-gas kormányt joaik megcsorbitásáért, migmen a budapesti kir. törvényszék ugy oldotta meg e gor-díusi csomót, hogy a kincs maradjon a muzeum birtokában s kárpótálul fizet 34,625 frt 54 krt, melyből Teleszky Jozsefn telektulajdonos kap 17,312 frt 77 krt, Lukátsfy Ödön, Ruszka István Faragó Sándor, Oltyán és Kovács István 8656 frt 38 krt, ezenfelül Faragó 1442 frt 37 krt s Kovács 5770 frt 92 krt.

— Utólráhetetlen takarékoság. A szilá-gysági helyi érdekű vasut szilágy-somlyó-sarmasági szárnyvonalon a postaszállítmányok rendezése egy posta tiszt által lettek Sz.-